

Ήρθε το

Δ2

Μαθητική Εφημερίδα

Πάσχα στο 120!!!

Το Πάσχα στην Κέρκυρα !

Το Πάσχα στην Κέρκυρα είναι ένα σύνθετο μίγμα από Ενετικές και Ορθόδοξες θρησκευτικές παραδόσεις με επιρροές από τα βενετικά πρότυπα και τα τοπικά πολιτιστικά χαρακτηριστικά, από τα χρόνια της Ενετοκρατίας το Πάσχα συνειροτάζεται από την Ορθόδοξη και Καθολική Εκκλησία.

Σάββατο του Λαζάρου

«Κάλαντα του Λαζάρου».

Από τα παλιά χρόνια στην Κέρκυρα κάθε παραμονή του Σαββάτου του Λαζάρου ψάλλονταν τα «Κάλαντα του Λαζάρου».

Πρόκειται για έθιμο που αναβιώνει στις μέρες μας

στις 11:30 στο κέντρο της παλιάς πόλης.

Από τον Ι. Ναό του Αγίου Νικολάου των Γερόντων και Αγίου Λαζάρου, που πανηγυρίζει κατά την ημέρα αυτή, ξεκινούν χορωδιακά σύνολα απ' όλο το νησί, τα οποία ερμηνεύουν τα «Κάλαντα του Λαζάρου».

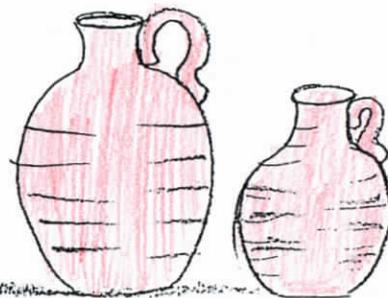
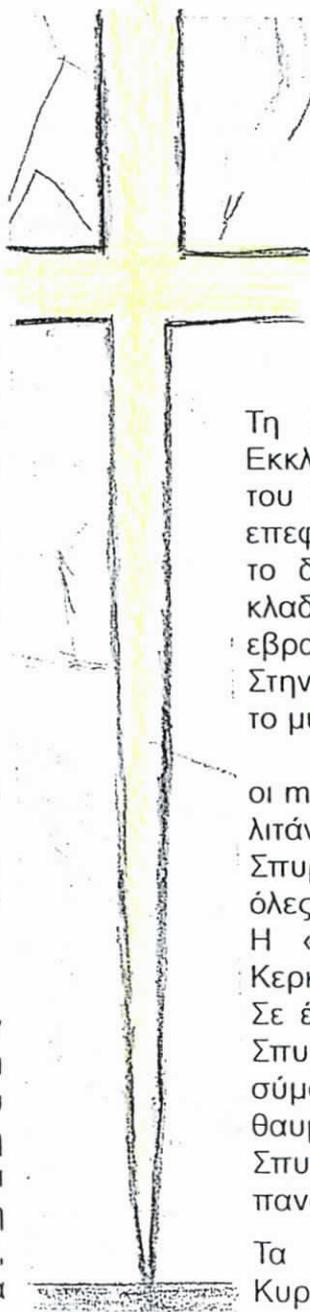
Αφού οι χορωδίες ψάλουν σε διάφορα σημεία του ιστορικού κέντρου, συναντώνται στις 12:30 και ψάλουν τα Κάλαντα στο Παλαιό Δημαρχείο της πόλης.

Το Δαμάσκο

Τα παράθυρα των Κερκυραίων ντύνονται από την Κυριακή των Βαΐων στο πορφυρό χρώμα...

Το δαμάσκο είναι κεντημένο ύφασμα με χρυσά κρόσσια που κρεμούν από τα παράθυρα και τα μπαλκόνια στην Κέρκυρα, όταν περνούν λιτανείες.

Τα υφάσματα αυτά είναι κεντημένα με την τεχνική της "στόφας" (ανάγλυφο κέντημα) και απεικονίζουν διάφορες παραστάσεις, που χρησιμοποιούνται και στην Ορθόδοξη αγιογραφία, με πολύτιμες κλωστές και λέγεται δαμάσκο επειδή προέρχονται από τη Δαμασκό που τα έφερναν την παλαιά εποχή, αλλά και, διότι είναι συνήθως σε χρώμα δαμασκηνί ή πορφυρό. Υπάρχουν και χωρίς κεντήματα, απλά δαμάσκο, πάντα όμως στα παραπάνω χρώματα.

Κυριακή των Βαΐων

Τη Κυριακή των Βαΐων, η Ορθόδοξη Εκκλησία γιορτάζει την πανηγυρική είσοδο του Ιησού στα Ιεροσόλυμα. Ο λαός, του επεφύλαξε βασιλική υποδοχή, στρώνοντας το δρόμο του με βάια ή βάγια, δηλαδή κλαδιά φοινίκων (βάγια=κλαδιά στα εβραϊκά).

Στην Κέρκυρα την Κυριακή των Βαΐων, μετά το μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας,

οι παρσιές, αρχίζουν να ακούγονται κατά τη λιτάνευση του ιερού σκηνώματος του Αγίου Σπυριδώνος. Στη λιτανεία συμμετέχουν όλες οι Φιλαρμονικές της Κέρκυρας.

Η «Μάντζαρος» παίζει «Τα Βάια» του Κερκυραίου συνθέτη Σωτηρίου Κρητικού.

Σε ένδειξη ανάμνησης και τιμής στον Άγιο Σπυριδώνα όπου

σύμφωνα με τη θρησκευτική παράδοση, με θαυματουργική επέμβαση του Αγίου Σπυριδώνος σώθηκε η Κέρκυρα από τη πανώλη (θανατηφόρα λοιμική νόσο).

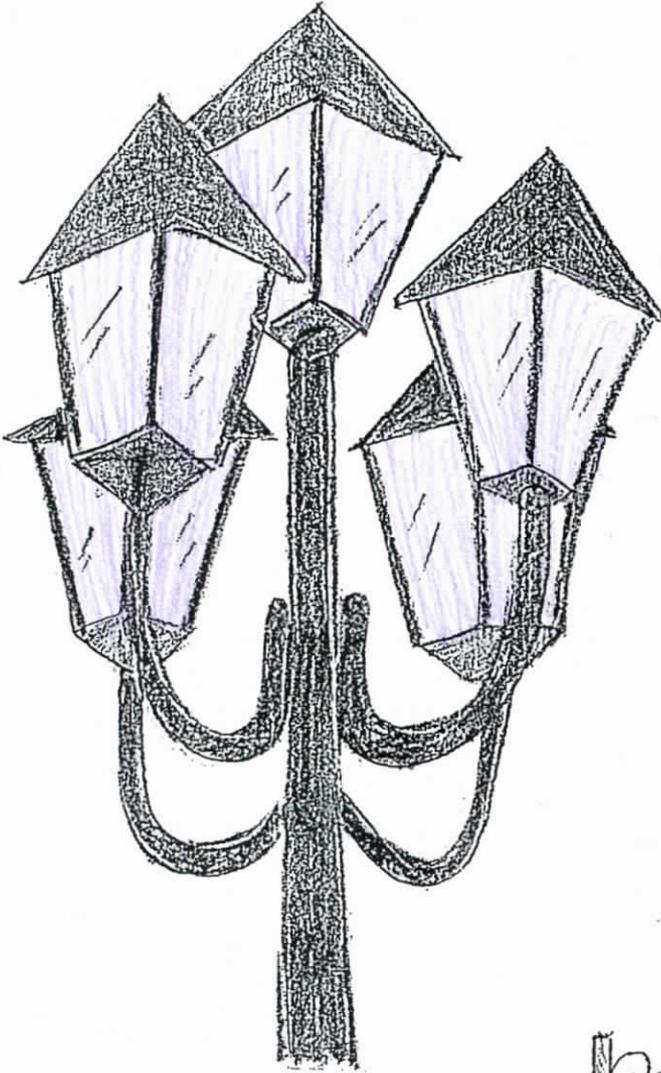
Τα κρούσματα έπαυσαν οριστικά την Κυριακή των Βαΐων του 1630.

Η λιτανεία της ημέρας αυτής έχει τη μεγαλύτερη διάρκεια από όλες τις άλλες.

Μεγάλη Δευτέρα

α καντούνια της πόλης της Κέρκυρας πλημμυρίζουν από μια άλλη μοναδική μυρωδιά. Αυτή των φογατσών και των κολομπίνων. Η φογάτσα είναι ένα παραδοσιακό Κερκυραϊκό λύκισμα, βενετσιάνικης προέλευσης. Μια παραλλαγή του τσουρεκιού, σε στρόγγυλο σχήμα. Οι κολομπίνες, επίσης "απομεινάρι" της Ενετοκρατίας, φτιάχνονται με τη ζύμη της φογάτσας και παίρνουν το όνομά τους από την ιταλική λέξη colomba που σημαίνει περιστέρι και αυτό γιατί το σχήμα τους θυμίζει περιστέρι και λέγεται πως συμβολίζει το Άγιο Πνεύμα. Δύο πλεξίδες πλέκονται, ένα κόκκινο αβγό τοποθετείται σαν μάτι και πολύχρωμα λουλούδια.

Οι φογάτσες και κολομπίνες φτιάχνονται με την ίδια συνταγή.

Μεγάλη Τετάρτη

Τη Μεγάλη Τετάρτη, οι εκκλησίες της πόλης και των προαστίων γεμίζουν με πιστούς για τα Ευχέλαια.

Επίσης, τα βενετσιάνικα φανάρια της πόλης της Κέρκυρας «ντύνονται» πένθιμα, φωτίζοντας με μοβ χρώμα τους δρόμους και το Παλαιό Φρούριο συμβολίζοντας, έτσι, το πένθος της Εβδομάδας των Παθών. Όλα αυτά συνοδευόμενα από την υπέροχη μυρωδιά της Πασχαλιάς, και τους ήχους των Φιλαρμονικών αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι του νησιού το Πάσχα.

Το έθιμο της "θλίψης" χάνεται στα βάθη των αιώνων, ακόμη και όταν το νησί βρισκόταν υπό ενετική κατοχή.

Μεγάλη Τρίτη

Τη Μεγάλη Τρίτη στις εκκλησίες ακούγεται το τροπάριο της Κασσιανής και το βράδυ στις 9.00 στο Περιστύλιο των Παλαιών Ανακτόρων διοργανώνεται Μουσική Ποιητική Βραδιά με θέμα Από τον Γολγοθά στην Ανάσταση.

Μεγάλη Πέμπτη

Η Τελετή του Νιπτήρα και το πλέξιμο του «γαϊτανιού»

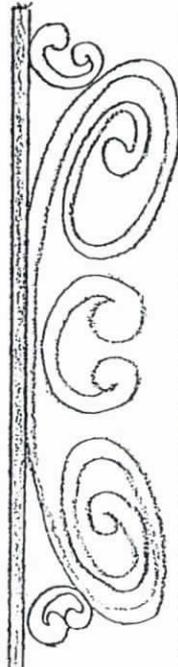
Τη Μ. Πέμπτη στον Καθολικό Καθεδρικό Ναό «Duomo», γίνεται αναπαράσταση της νίψεως των ποδιών των Αποστόλων από τον Ιησού. Σύμφωνα με τη θρησκευτική παράδοση, ο Ιησούς έπλυνε τα πόδια των 12 μαθητών του. Η αναβίωση αυτή ονομάζεται «Τελετή του Νιπτήρα» και αναπαρίσταται από τον Αρχιεπίσκοπο των Καθολικών, ο οποίος πλένει τα πόδια 12 πιστών.

Στην Κέρκυρα κατά την Ακολουθία των Αγίων Παθών, αναβιώνει, σε μερικά χωριά, το έθιμο «το πλέξιμο του γαϊτανιού». Πρόκειται για ένα έθιμο που γίνεται μέσα στην εκκλησία, όταν οι γυναίκες πλέκουν με το κροσσοβέλονο το γαϊτάνι, ένα έντεχνα πλεγμένο κορδόνι με μεταξωτές κλωστές, που στόλιζε κάποτε τα ρούχα στο κάτω μέρος των μανικιών και στον ποδόγυρο. Το πλέξιμο κάθε φορά που απαγγέλλεται Ευαγγέλιο, σταματά. Σήμερα το «γαϊτάνι» τείνει να εξαφανιστεί, ενώ όσες ηλικιωμένες το συνεχίζουν, το κρατούν ως φυλακτό στα σπίτια τους για ευλογία.

Πρόβα Generale

Η πρόβα Generale της "Παλαιάς" Φιλαρμονικής είναι ένα έθιμο που έρχεται από παλιά και συγκεντρώνει το ενδιαφέρον ντόπιων και επισκεπτών που απολαμβάνουν τους ήχους της πρόβας της "Παλαιάς" ενόψει των εμφανίσεων Μεγ. Παρασκευής και Μ. Σαββάτου. Η πρόβα ξεκινά στις 21.00 και το πλήθος ακούει ευλαβικά προσηλωμένο στο παράθυρα της φιλαρμονικής.

Πρόβες και των τριών Φιλαρμονικών της πόλης γίνονται κατά τη διάρκεια όλης της Μεγάλης εβδομάδας με τους ήχους να γεμίζουν όλα τα παλιά πόδια.

Μεγάλη Παρασκευή

Η εμπειρία της Μεγάλης Παρασκευής στην Κέρκυρα είναι μοναδική.

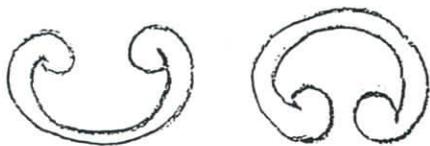
Το πρωί τα κορίτσια στις ενορίες τους στολίζουν τους Επιτάφιους, με λουλούδια της Άνοιξης, βιολέτες και πασχαλιές. Το μεσημέρι στην πόλη μέσα ξεκινάει η περιφορά 33 Επιταφίων, όσα και τα χρόνια του Κυρίου. Η περιφορά γίνεται με συγκεκριμένη σειρά και τάξη. Τους Επιτάφιους ακολουθούν οι φιλαρμονικές, οι οποίες παίζουν τα πένθιμα εμβατήρια, η χορωδία -το 'κόρο' όπως λέμε στην Κέρκυρα, η οποία ψέλνει το 'Αι Γενεαί Πάσαι' και οι πιστοί που κρατάνε τις τόρτσες, τα μανουάλια και τις σκόλες σε ένδειξη πένθους. Συνοδεύονται επίσης από σχολεία, Προσκόπους, Οδηγούς και Ερυθροσταυρίτισσες.

Στις 10 το βράδυ βγαίνει ο τελευταίος ο Επιτάφιος της Μητρόπολης.

Η «Παλαιά» Φιλαρμονική της Κέρκυρας παίζει το Adagio του Albinoni

Η «Μάντζαρος» την Marcia Funebre του G. Verdi

και ο «Καποδίστριας» την Elegia Funebre, την Sventura του Mariani και το πένθιμο εμβατήριο του Chopin.

Μεγάλο Σάββατο

Το Μεγάλο Σάββατο στην Κέρκυρα έχει έντονα θρησκευτικό και εθιμικό χαρακτήρα. Στις 6.00 το πρωί στον Ιερό Ναό της Παναγίας των Ξένων, αναβίωσε το έθιμο του τεχνητού σεισμού που προκαλείται με θόρυβο, από το κούνημα όλων των εικόνων και των καντηλιών καθώς, η Κέρκυρα το πρωί του Μεγάλου Σαββάτου «σειστήκε» από ένα «μεγάλο σεισμό».

Ακολουθεί η περιφορά του Επιταφίου της εκκλησίας του Αγίου Σπυριδωνος μαζί με το Σεπτό Σκήνωμα του Αγίου, στο προαύλιο του Αγίου Σπυριδωνα, και συγκεκριμένα στις 9:00, όπου οι φιλαρμονικές παιανίζουν πένθιμα εμβατήρια.

Συγκεκριμένα σύμφωνα με την παράδοση η 'Παλιά' Φιλαρμονική παίζει τον "Amlet", πένθιμη μάρτσια του Ιταλού συνθέτη Faccio.

Η Μάντζαρος ακολουθεί με το άλλο πένθιμο εμβατήριο "Calde Lacrime" (καυτά δάκρυα) του Ιταλού συνθέτη Micheli.

Η Φιλαρμονική 'Καποδίστριας' παίζει το πένθιμο εμβατήριο "Marcia Funebre" από την "Ηρωική" του Μπετόβεν.

Το έθιμο ακολουθείται πιστά από το 1574 όπου καθιερώθηκε σε ανάμνηση του θαύματος του Αγίου, που έσωσε τον κερκυραϊκό λαό από τη σιτοδεία. Σύμφωνα με το έθιμο αυτό, δεν βγαίνει την Μ. Παρασκευή, αλλά καθιερώθηκε στα χρόνια της Ενετοκρατίας το Μ. Σάββατο, καθώς οι Ενετοί απαγόρευαν το βράδυ τις λιτανείες και τον Επιτάφιο μέσα στην πόλη από φόβο εξεγέρσεων.

Πρώτη Ανάσταση

Μετά το πέρας της λιτανείας, στις 11 το πρωί, με το σήμα της πρώτης Ανάστασης και όταν ο Μητροπολίτης ψάλλει το «Ανάστα, ὁ Θεός, κρίνον τὴν γῆν», οι καμπάνες ὅλων των εκκλησιῶν της πόλης χτυποῦν χαρμόсуна και οι κάτοικοι ἀπὸ τα μπαλκόνια τους ἢ τα παράθυρά τους ρίχνουν τους μπότηδες.

Κατὰ τη διεξαγωγή του εθίμου ἀκούγονται κανονιοβολισμοί ἀπὸ το Παλιό Φρούριο της Κέρκυρας, ἐνῶ ὅλοι ανταλλάσσουν πασχαλιάτικες ευχές. Κυριαρχεῖ το κόκκινο χρώμα ὡς χαρακτηριστικό της Κέρκυρας και αὐτό το ἔθιμο ἔχει τις ρίζες του στην Ενετοκρατία καθώς και στη θρησκευτικότητα των ημερῶν, ἀφοῦ μ' αὐτό τον τρόπο οι Κερκυραῖοι ξόρκιζαν το κακό. Τη στιγμή εκείνη οι μουσικές ἀρχίζουν να ξεχύνονται στους δρόμους παίζοντας το εὐθύμο ἐμβατήριο "Μην φοβάστε Γραικοί".

Το Μεγάλο Σάββατο ἡ υποδοχή του Ἁγίου Φωτός πραγματοποιεῖται στο Πεντοφάναρο και ο Μητροπολίτης Κέρκυρας, με ἓνα εἰδικό τελετουργικό θα το πάει πρῶτα στον Καθολικό Μητροπολιτικό Ναό Duomo, που θα ολοκληρώσει την Ακολουθία της Αναστάσεως στις 11:00 το βράδυ, προκειμένου το ἐκκλησίασμα να παραστεί στην ἀπὸ κοινού Ορθόδοξη και Καθολικὴ Ανάσταση.

Ἐπειτα μεταφέρεται στο Ναό της Ἁγίας Παρασκευῆς και ξεκινάει ἡ Ακολουθία της Αναστάσεως. Λίγο πριν τα μεσάνυχτα, ἡ ἀκολουθία της Ανάστασης μεταφέρεται στο πάγκο "κίосκi" της Πάνω Πλατείας Σπιανάδα. Ὅλοι οι χριστιανοί, Ορθόδοξοι και Καθολικοὶ κρατώντας λαμπάδες με το Ἅγιο Φως, θα συναντηθοῦν λίγα λεπτά πριν τις 12 τα μεσάνυχτα.

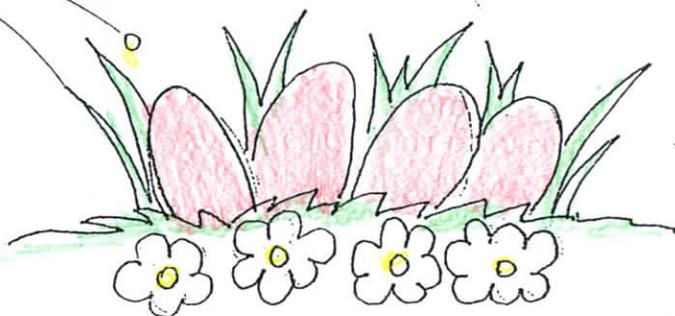
Τα μεσάνυχτα ο ἀρχιεπίσκοπος ψάλλει το "Χριστὸς Ἀνέστη". Ἀρχίζουν να παινιζοῦν οι μουσικές και ο ουρανὸς να φωτίζεται ἀπὸ πολύχρωμα βεγγαλικά.

Αναστάσεις - Ταμένοι

Την Κυριακή του Πάσχα, ἀπὸ τις 7.00 το πρωί κάθε ἐκκλησία, ὅπως συμβαίνει και με τους Επιτάφιοις, κάνει περιφορά της εικόνας της Ανάστασης στους κεντρικούς δρόμους της πόλης, με Φιλαρμονικές και χορωδίες.

Παράλληλα πιστοὶ στο ραντεβού τους ἀπὸ νωρίς το πρωί στο Λιστόν για να παρακολουθήσουν τις περιφορές των εικόνων της Ανάστασης εἶναι οι "Ταμένοι". Κερκυραῖοι οι ὁποῖοι για πολλὰ χρόνια δίνουν ραντεβού ἀνήμερα του Πάσχα στο ἴδιο σημεῖο, στο κέντρο του Λιστόν.

Στη συνάντηση των "Ταμένων" κυριαρχοῦν οι ευχές ἀλλὰ και τα πειράγματα.

Τα «Μπάσματα»

Την Μεγ. Παρασκευή, το σκήνωμα του Ἁγίου Σπυριδῶνος, μετὰ τη λιτανεία Του στην πόλη, τοποθετεῖται στη θύρα για τριήμερο προσκύνημα. Πρόκειται για μια παλαιότερη παράδοση, που πιθανότατα ἔχει τις ρίζες της στην Κωνσταντινούπολη, ὅταν ἀκόμη βρισκόταν το σκήνωμα του Ἁγίου στον ἐκεῖ ἱερό Ναό των Ἁγίων Ἀποστόλων. Μάλιστα, στα χρόνια της Βενετοκρατίας, οι μέρες που ἦταν «ο Ἅγιος στη θύρα», θεωροῦνταν μέρες αсулиας. Ἡ ἐναπόθεση του ἱεροῦ Λειψάνου του Ἁγίου Σπυριδῶνος στη Λάρνακά Του, την τρίτη μέρα του Πάσχα, με την καθιερωμένη παρουσία των Ἀρχῶν και τη συμμετοχή των παλαιότερων φιλαρμονικῶν της πόλης, σηματοδοτεῖ τη λήξη των πασχαλινῶν θρησκευτικῶν ἐκδηλώσεων και γίνεται στον Ι.Ν. Ἁγίου Σπυριδῶνος, ὅπου συγκεντρῶνεται πλῆθος πιστῶν για να προσκυνήσουν τον πολιοῦχο του νησιού.

Ἡ Ομάδα μας

Ορφιάς	Ἄρης	Αλέξανδρος
Φωτεινός	Σπύρος	Αλέξανδρος
Ἄνδρας	Θαλίνα	Αλέξανδρος
Ἄνδρας	Ἄνθια	Ἀγγελική
Ἄνδρας	Νασίμη	Βασίλης
Ἄνδρας	Λουκάς	Ἄγγελος
Ἄνδρας	Μάριος	Φίλιππος

Καλό Πάσχα!

12^ο Δημοτικὸ

Σχολεῖο Κέρκυρας